

Č.j.: VP/S 71/00-160

V Brně dne 31. ledna 2001

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže v řízení zahájeném dne 22.11.2000 na základě žádosti Ministerstva pro místní rozvoj ČR ze dne 15.11.2000 č.j. 23202/2000/12 o povolení výjimky ze zákazu veřejné podpory podle § 6 odst. 1 zákona č. 59/2000 Sb., o veřejné podpoře, ve spojení s § 18 odst. 1 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), v platném znění, rozhodl podle § 6 odst. 4 písm. b) zákona č. 59/2000 Sb., o veřejné podpoře takto:

Řízení o povolení výjimky ze zákazu veřejné podpory pro „Poskytnutí státní záruky za investiční úvěr ve výši 420 mil. USD na vybudování investičního celku Distribuční centrum“, se

zastavuje.

Odůvodnění:

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (dále jen „Úřad“) obdržel dne 22.11.2000 žádost o povolení výjimky (dále jen „žádost“) podle § 6 odst. 1 zákona č. 59/2000 Sb., o veřejné podpoře (dále jen „zákon“), které podalo Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky dopisem ze dne 15.11. 2000, č.j. 23202/2000/12.

Údaje získané z žádosti o povolení výjimky :

- poskytovatelem veřejné podpory je Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky
- ministerstvem nebo orgánem odpovědným za poskytnutí veřejné podpory je Ministerstvo financí České republiky
- kontaktní osobou je Ing. Dana Stulírová
- název veřejné podpory je Poskytnutí státní záruky za investiční úvěr na vybudování investičního celku Distribuční centrum
- základem pro poskytnutí veřejné podpory má být následné usnesení vlády České republiky
- druhem podpory je veřejná podpora ad hoc
- jako forma poskytnutí veřejné podpory je uvedena státní záruka
- počet příjemců - 1

Podklady pro rozhodnutí

- žádost o povolení výjimky podle ustanovení § 6 zákona spolu s průvodním dopisem
- zápis z koordinační porady ve věci přípravy materiálů pro vydání státní záruky, konané dne 16.10.2000 u 1. náměstka ministra pro místní rozvoj
- podnikatelský záměr „Distribuční centrum“, zpracovaný spol. LM Autor, s.r.o.
- návrh materiálu pro schůzi vlády České republiky Poskytnutí státní záruky za investiční úvěr na vybudování investičního celku „Distribuční centrum“ v rozvojovém území letiště Ostrava – Mošnov, v rámci navrhované průmyslové zóny Studénka – Nová Horka, vypracovaný pod č.j.: 23202/2000 – 12 Ministerstvem pro místní rozvoj České republiky

Právní analýza

V § 1 odst. 1 zákona o veřejné podpoře je stanoveno, že tento zákon upravuje postup při posuzování slučitelnosti veřejné podpory se závazky vyplývajícími z Evropské dohody (sdělení č. 7/1995 Sb., o sjednání Evropské dohody zakládající přidružení mezi Evropskými společenstvími a jejich členskými státy na straně jedné a Českou republikou na straně druhé). Čl. 64 odst. 1 bod (iii) Evropské dohody stanoví, že neslučitelná s řádným působením této dohody, v míře, jíž může být dotčen obchod mezi ČR a Společenstvím, je jakákoliv veřejná podpora, která narušuje soutěž nebo hrozí jejím narušením v důsledku zvýhodňování některých podnikatelských jednotek nebo výroby určitého zboží.

Čl. 64 odst. 3 Evropské dohody stanoví, že Rada přidružení přijme do tří let od vstupu této dohody v platnost nezbytná pravidla pro provádění odstavců 1 a 2. Tato pravidla byla přijata dne 24.6.1998 s účinností od 11.7.1998 (sdělení č. 225/1998 Sb., o sjednání Rozhodnutí č. 1/98 Rady přidružení mezi Evropskými společenstvími a jejich členskými státy na straně jedné a ČR na straně druhé ze dne 24.6.1998 o přijetí prováděcích pravidel pro uplatnění ustanovení o státní podpoře uvedených v čl. 64 odst. 1 bod (iii) a odst. 2, podle čl. 64 odst. 3 Evropské dohody zakládající přidružení mezi ES a jejich členskými státy na straně jedné a ČR na straně druhé, a v čl. 8 odst. 1 bod (iii) a odst. 2 Protokolu 2 k této Dohodě o výrobcích ESÚO (dále jen „Prováděcí pravidla“).

V čl. 2 Prováděcích pravidel se stanoví, že posouzení slučitelnosti jednotlivých rozhodnutí o podpoře a programů veřejných podpor s Evropskou dohodou bude probíhat na základě kritérií vyplývajících z uplatnění pravidel článku 87 Smlouvy o založení Evropských společenství, včetně současné a budoucí sekundární legislativy, systémů, směrnic a dalších příslušných administrativních nařízení platných v ES, jakož i precedenčního práva Soudu první instance a Soudního dvora ES a zvláštních pokynů, které budou vypracovány podle článku 4 odst. 3 Prováděcích pravidel.

V řízení o povolení výjimky podle § 6 zákona při posuzování otázky, zda se jedná o veřejnou podporu, je třeba vycházet z definičních znaků zakázané veřejné podpory stanovených v § 2 odst. 1 zákona. Veřejnou podporou se dle § 3 písm. a) zákona rozumí jakákoliv forma podpory, včetně programů veřejné podpory, poskytovaná Českou republikou, ministerstvem, jiným správním úřadem, orgánem samosprávy nebo poskytovaná z veřejných prostředků. Pokud je tato podpora poskytována způsobem narušujícím nebo hrozícím narušením hospodářské soutěže tím, že zvýhodňuje podnikání nebo odvětví výroby v míře, v níž může být dotčen obchod mezi Českou republikou a členskými státy Evropské unie, jedná se o zakázanou veřejnou podporu ve smyslu § 2 zákona. V § 2 odst. 2 zákona o veřejné podpoře je

stanoveno, že zákaz veřejné podpory podle odst. 1 platí, pokud tento zákon nestanoví jinak nebo pokud Úřad pro ochranu hospodářské soutěže nepovolil výjimku.

V posuzovaném případě je navrhováno poskytnutí veřejné podpory Ministerstvem financí ČR ve formě státní záruky za investiční úvěr společnosti Distribuční centrum Ostravsko, a.s., ve výši 420 mil. USD na vybudování „Distribučního centra“ (dále jen „DC“) s konstatováním, že podstatou předkládaného návrhu není snaha nabídnout investorovi finanční pobídku, ale zajistit jemu a financujícím institucím stabilní prostředí garantované státem, které umožní bezkolizně dokončit stavební dílo. Realizace projektu má být v rozvojovém území letiště Ostrava – Mošnov. Systém obchodu v DC je na straně vstupu přizpůsoben zvyklostem výrobce, zejména ze zemí EU, a na straně výstupů zvyklostem kupujícího, kterým bude obchodník z východní Evropy. Provozovatel DC, tj společnost Distribuční centrum Ostravsko, a.s., se nebude přímo zúčastňovat prodeje zboží, ale bude koordinovat činnosti zajišťující bezkonfliktní průtok zboží přes DC. Způsob financování celého projektu je řešen prostřednictvím dvou, po sobě jdoucích, úvěrů. Prvním je střednědobý úvěr na dobu 40 měsíců, který je jistěn státní zárukou a druhý je dlouhodobý, refinancující, kterým bude splacen úvěr první a který bude jistěn samotným dílem a pojistnou (nebo joint venture) smlouvou. Finanční prostředky načerpané z prvního úvěru budou uloženy u banky, kterou stanoví Ministerstvo financí. Vlastní stavba DC o rozpočtových nákladech 200 mil. USD, bude generálním dodavatelem zhotovena na klíč, na jeho náklady a riziko. Úhrada ceny se uskuteční po dokončení a kolaudaci stavby. Zbývajících 220 mil. USD bude použito na pojištění úvěru.

K žádosti o povolení výjimky byl též připojen materiál pro schůzi vlády České republiky č.j. 23 202/200 – 12, který předkládá Ministerstvo pro místní rozvoj, kde se striktně používá pojmu „politická rizika“, která jediná by stát měl garantovat. V příloze č. 6 zmíněného materiálu, je přiložen návrh Smlouvy o poskytnutí státní záruky za splacení úvěru (dále jen „Smlouva“). K posouzení, zda-li se jedná o veřejnou podporu ve smyslu § 2 zákona, je podstatné finální znění této Smlouvy, která bude uzavřena mezi bankou poskytující úvěr na straně jedné a Českou republikou, zastoupenou Ministerstvem financí České republiky na straně druhé. Pouze toto znění smlouvy bude směrodatné, jelikož bude určovat vlastní rozsah státní záruky. Předložený návrh Smlouvy však s pojmem politická rizika neoperuje, i když za účelem eliminace těchto rizik má být Smlouva uzavřena. Dále není upravena ani délka trvání státní záruky; návrh Smlouvy též neobsahuje uváděné přílohy. Jelikož návrh Smlouvy je koncipován podle § 36 zákona č. 576/1990 Sb., o pravidlech hospodaření s rozpočtovými prostředky České republiky a obcí v České republice (rozpočtová pravidla republiky), postrádá Úřad rovněž jakoukoli smluvní úpravu vztahů mezi Českou republikou a osobou, jejíž závazek má být státní zárukou zajištěn, např. zřízení zástavního či podzástavního práva, která je, byť fakultativně, předpokládána v § 36 odst. 3 rozpočtových pravidel.

Úřad si v souladu s ustanovením § 6 odst. 2 zákona vyžádal dopisem ze dne 1.12. 2000, č.j. VP/S 71/00 – 160/1124, konečné znění smlouvy o poskytnutí státní záruky za splacení úvěru, konečné znění smlouvy, upravující vztahy mezi Českou republikou a subjektem, jehož závazek je zajištěn státní zárukou a porovnání podmínek, za jakých by investor obdržel předmětný úvěr bez státní záruky a s touto zárukou. Dopisem z 12.12. 2000 bylo Ministerstvem pro místní rozvoj Úřadu sděleno, že požadované podklady nelze zaslat, neboť nejsou k dispozici.

Vzhledem k tomu, že materiál byl předložen dne 18.12.2000 na jednání vlády České republiky, jehož výsledek nebyl Úřadu znám, neboť došlo k projednání na uzavřeném jednání

schůze vlády, vyzval Úřad účastníka řízení dopisem ze dne 10.1.2001 k seznámení s výsledkem tohoto jednání a k zaslání již dříve požadovaných podkladů s upozorněním, že v případě nedodání požadovaných údajů správní řízení dle § 6 odst. 4 písm.b) zákona zastaví. Účastník řízení dopisem ze dne 16.1.2001 opětovně potvrdil, že se situace v dané věci nezměnila a požadované podklady nelze zaslat.

Projekt je zatím v takovém stadiu rozpracovanosti, kdy není možno, na základě předložených podkladů, posoudit, zda-li se o veřejnou podporu jedná či nikoli. Pokud nejsou řádně zpracovány dokumenty upravující základní vztahy mezi státem, investorem a poskytovatelem úvěru, nelze vydat meritorní rozhodnutí. Vzhledem k tomu, že poskytovatelem veřejné podpory nebyly předloženy požadované podklady, potřebné k posouzení žádosti a vydání meritorního rozhodnutí, Úřad řízení dle § 6 odst. 4 písm.b) zákona zastavuje.

Poučení o odvolání:

Proti tomuto rozhodnutí lze do 15 dnů ode dne jeho doručení podat rozklad k předsedovi Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, a to prostřednictvím Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže – odboru veřejné podpory v Brně, Joštova 8. Včas podaný rozklad má odkladný účinek.

Mgr. Kamil Rudolecký
pověřený řízením odboru veřejná podpora

Obdrží:

Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky
k rukám PaedDr. Jiřího Durčoka
1.náměstka ministra pro místní rozvoj České republiky
Staroměstské nám.6
110 15 Praha 1